

Bruxelles, 23. svibnja 2023.
(OR. en)

9684/23

**SOC 338
GENDER 57
ECOFIN 460**

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 9026/23

Predmet: Zaključci Vijeća naslovljeni „Uključivanje perspektive rodne ravnopravnosti u politike, programe i proračune”

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu koje je Vijeće EPSCO odobrilo na sastanku održanom 12. lipnja 2023.

PRILOG

Uključivanje perspektive rodne ravnopravnosti u politike, programe i proračune

Zaključci Vijeća¹

UVAŽAVAJUĆI DA:

1. Rodna ravnopravnost i ljudska prava središnje su europske vrijednosti, a ravnopravnost žena i muškaraca temeljno je načelo Europske unije sadržano u Ugovorima i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.
2. Člankom 8. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU) od Unije se zahtijeva da u svim svojim aktivnostima teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca.
3. Politike rodne ravnopravnosti ključne su za gospodarski rast, blagostanje i konkurentnost. Ravnopravno, potpuno i učinkovito sudjelovanje žena i muškaraca u svim područjima, među ostalim u zapošljavanju, preduvjet je za postizanje i održavanje prosperitetne Unije. Odgovori politike usmjereni na budućnost, kao što su ciljevi iz Barcelone za 2030., ključni su za gospodarski rast i poboljšanje gospodarskog osnaživanja žena.

¹ Zaključci sastavljeni u kontekstu pregleda provedbe Pekinške platforme za djelovanje, s posebnim naglaskom na ključnom problematičnom području „H“ (Institucijski mehanizmi za unapređenje položaja žena).

4. U skladu s drugim načelom europskog stupa socijalnih prava („rodna ravnopravnost”), „jednako postupanje i jednakе mogućnosti žena i muškarca moraju se osigurati i poticati u svim područjima, uključujući sudjelovanje na tržištu rada, uvjete zaposlenja i napredovanje u karijeri. Žene i muškarci imaju pravo na jednak plaću za rad jednakе vrijednosti.”² U europskom stupu socijalnih prava koji je predstavila Komisija utvrđen je cilj da se razlika na temelju spola u zapošljavanju barem prepolovi do 2030. u odnosu na 2019. kako bi se do 2030. postigao opći cilj stope zaposlenosti od 78 % među stanovništvom u dobi od 20 do 64 godine.
5. Povećanje sudjelovanja žena u plaćenom i kvalitetnom radu ključno je za gospodarski rast i konkurentnost te bi stoga trebalo poduzeti mjere za postizanje ravnopravnosti žena i muškaraca u pogledu mogućnosti na tržištu rada i postupanja prema njima na radnom mjestu, posebice olakšavanjem usklađivanja poslovnog, obiteljskog i privatnog života.
6. U smjernici za zapošljavanje br. 8 naglašava se važnost podupiranja socijalnih ulaganja, suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti te rješavanja pitanja nejednakosti, među ostalim oblikovanjem poreznih sustava i sustava naknada država članica te procjenom distribucijskog učinka njihovih politika na rodnu ravnopravnost. Odluke o državnim porezima i rashodima imaju snažne društvene i gospodarske posljedice s obzirom na to da oblikuju odluke ljudi u pogledu rada i gospodarskog sudjelovanja te na taj način utječu na finansijsku autonomiju žena i muškaraca.

² Europski parlament, Vijeće i Komisija 17. studenoga 2017. proglašili su europski stup socijalnih prava.

7. Pekinška platforma za djelovanje, koja je donesena na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama 1995., utvrđuje „institucijske mehanizme za unapređenje položaja žena” (područje H) kao jedno od dvanaest ključnih problematičnih područja i preduvjet za rodno osviještenu politiku.
8. U skladu sa stavkom 202. Pekinške platforme za djelovanje, vlade i drugi akteri trebali bi promicati aktivnu i vidljivu politiku uključivanja rodne perspektive u sve politike i programe kako bi se prije donošenja odluka provela analiza učinaka na žene odnosno muškarce³.
9. Iznimno je važno slijediti dvojni pristup rodnoj ravnopravnosti, kombinirajući rodno osviještenu politiku, to jest sustavnu integraciju perspektive rodne ravnopravnosti u sve politike, programe i proračune, s posebnim politikama i ciljanim mjerama za rodnu ravnopravnost.

PODSJEĆAJUĆI NA SLJEDEĆE:

10. Vijeće je 2019. pozvalo Europsku komisiju i države članice da „osiguraju učinkovitu i sustavnu provedbu i kontinuitet rodno osviještene politike u svim područjima politika jačanjem praktičnih alata za njezino uključivanje, među ostalim uvođenjem rodno specifičnih ciljeva i pokazatelja, procjenom utjecaja zakonodavnih i političkih mjera na rodnu ravnopravnost, izradom rodno osjetljivih proračuna te putem mehanizama međusektorske suradnje i odgovornosti za praćenje rodno osviještene politike na razini EU-a i država članica”.⁴

³ Ujedinjeni narodi, Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje, donesene u okviru Četvrte svjetske konferencije o ženama, listopad 1995.

⁴ Dok. 14938/19.

11. Vijeće je 2021. pozvalo Europsku komisiju da „pojača napore za sustavno uključivanje rodne perspektive u buduće strategije i politike EU-a, među ostalim donošenjem rodno osjetljivog proračuna, razvojem metodologije za praćenje rodne ravnopravnosti i postupnim jačanjem rodne analize relevantnih EU-ovih zakonodavnih mjera i mjera politike u skladu sa smjernicama za bolju regulativu, kao ključnih alata za uključivanje rodno osviještene politike”.⁵
12. Vijeće je 2022. pozvalo države članice da promiču rodno osviještenu politiku pri pružanju potpore osobama, posebno ženama i djevojčicama, koje su raseljene iz Ukrajine i drugih dijelova svijeta. Također je pozvalo države članice da promiču uključivanje rodno osviještene politike u osmišljavanje, provedbu i evaluaciju mjera koje se donose u cilju rješavanja gospodarske krize, u svim sektorima i na temelju postojećih podataka. Nadalje, Vijeće je pozvalo Europsku komisiju i države članice da promiču uključivanje rodno osviještene politike u sva istraživanja, odluke i politike povezane s digitalnom i zelenom tranzicijom i u sve politike povezane s energetskim siromaštvom.⁶
13. U strategiji Europske komisije za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. navodi se da je „uključivanje rodne perspektive u sve politike i procese EU-a ključno za postizanje cilja rodne ravnopravnosti.”⁷

⁵ Dok. 12829/21.

⁶ Dok. 15133/22.

⁷ Dok. 6678/20.

14. Vijeće Europe rodno osviještenu politiku definira kao: (re)organizaciju, poboljšanje, razvoj i evaluaciju procesa politike kako bi se u sve politike na svim razinama i u svim fazama uključila perspektiva rodne ravnopravnosti, i to od strane dionika uključenih u oblikovanje politika⁸.
15. Uspješna provedba rodno osviještene politike zahtijeva opću političku predanost, među ostalim *ex ante* procjenama utjecaja na rodnu ravnopravnost i evaluaciji politika, snažnim institucijskim mehanizmima i izgradnji kapaciteta. Statistike i pokazatelji razvrstani prema spolu neophodni su alati za postizanje ciljeva politike rodne ravnopravnosti.
16. Provedba rodno osviještene politike, među ostalim institucionalizacijom donošenja rodnog osjetljivog proračuna, ključna je za financiranje relevantnih politika kako bi se uklonile rodne razlike.
17. U kontekstu odgovora na krizu, primjena perspektive rodne ravnopravnosti u analizama, procjenama i izradi proračuna posebno je važna za uspješno uklanjanje trajnih rodnih razlika, a time i za ubrzanje napretka prema rodoj ravnopravnosti. Mjere odgovora na krizu, među ostalim one za odgovor na učinke pandemije bolesti COVID-19 i agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, imaju potencijal za postupno uklanjanje dugotrajnih rodnih razlika i za doprinos sprečavanju i suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u obitelji te za promicanje ekonomskog osnaživanja žena, što vodi do uključivog rasta i konkurentnosti.

⁸ Vijeće Europe. *Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices* (Rodno osviještena politika: konceptualni okvir, metodologija i predstavljanje primjera dobre prakse), Strasbourg, 1998.

18. U uvodnoj izjavi 28. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost navodi se da su žene osobito pogodjene krizom uzrokovanim bolešću COVID-19.⁹
19. Člankom 18. stavkom 4. točkom (b) te uredbe od država članica zahtijeva se da dostave objašnjenje „načina na koji se planom za oporavak i otpornost doprinosi djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju (...) upućenima dotičnoj državi članici, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra”.
20. Člankom 18. stavkom 4. točkom (o) te uredbe od država članica zahtijeva se da dostave objašnjenje „načina na koji mjere iz plana za oporavak i otpornost trebaju doprinijeti rodnoj ravnopravnosti i jednakim prilikama za sve te uključivanju tih ciljeva, u skladu s načelima 2. i 3. europskog stupa socijalnih prava, UN-ovim ciljem održivog razvoja br. 5 i, prema potrebi, nacionalnom strategijom za rodnu ravnopravnost.”
21. U studenome 2022. Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti žena i muškaraca donio je mišljenje o rodno osviještenoj politici u proračunima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini¹⁰ koje sadržava preporuke upućene državama članicama, Europskoj komisiji i Vijeću.

⁹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75. Uredba (EU) 2021/241 o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost.. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

¹⁰ Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti žena i muškaraca, *Opinion on gender mainstreaming in budgets at national, regional, and local level in the EU* (Mišljenje o rodno osviještenoj politici u proračunima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razni u EU-u). https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_en

PRIMAJUĆI NA ZNANJE:

22. izvješće Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) naslovljeno *Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery* (Dokazi za djelovanje: rodna ravnopravnost i rodno osviještena politika tijekom oporavka od bolesti COVID-19)¹¹ u kojem se, među ostalim, predstavljaju analiza odredaba o rodnoj ravnopravnosti sadržanih u Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost i analiza rodne ravnopravnosti u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost;
23. nalaz EIGE-a da u izvornom Prijedlogu uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost nedostaje perspektiva rodne ravnopravnosti;
24. nalaz EIGE-a da je samo vrlo mali dio djelovanja i reformi koje su države članice uključile u svoje planove za oporavak i otpornost usmjeren na rodno osjetljive mjere, unatoč činjenici da je ublažavanje štetnih socijalnih i gospodarskih učinaka pandemije bolesti COVID-19 na žene, među ostalim pogodjenim skupinama, opći cilj Mehanizma za oporavak i otpornost;
25. nalaz EIGE-a da bi veća uključenost stručnjaka i stručnjakinja za rodnu ravnopravnost u državama članicama tijekom pripreme i izrade nacionalnih planova za oporavak i otpornost bila dovela do učinkovitijih mjera za poticanje sinergije s nacionalnim prioritetima politike rodne ravnopravnosti, pružanje potpore rodno osviještenoj politici u planovima i za odgovor na izazove u vezi s radnom ravnopravnošću koji su proizšli iz pandemije bolesti COVID-19;
26. nalaz EIGE-a da su podaci iskazani prema spolu i alati za rodno osviještenu politiku ključni za pružanje potrebnih podataka, informacija i načina za uključivanje rodne perspektive u planove za oporavak i otpornost¹²;

¹¹ Dok. 9298/1/23 REV 1.

¹² EIGE, *Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery* (Dokazi za djelovanje: rodna ravnopravnost i rodno osviještena politika tijekom oporavka od bolesti COVID-19), str. 36.

27. analizu Mehanizma za oporavak i otpornost koju je provela Europska komisija u pogledu njegova učinka na ravnopravnost, koja pokazuje da su se države članice u svojim planovima za oporavak i otpornost na različite načine suočile s izazovima u području rodne ravnopravnosti putem specifičnih reformi s potencijalno trajnim učincima, ciljanim ulaganjima i uključivanjem ravnopravnosti u različita područja politika, te da se u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost donesenima do studenoga 2022. udio mjera usmjerenih na rodnu ravnopravnost za tri najbolje rangirane države članice kretao od 8 do 11 posto.¹³

S OBZIROM NA TO DA:

28. ovi se zaključci temelje na prethodnom radu i političkim obvezama koje su istaknuli Vijeće, Komisija i Europski parlament i relevantni dionici u tom području, među ostalim u dokumentima navedenima u Prilogu;

¹³ Europska komisija, Tablica pokazatelja za oporavak i otpornost – Tematska analiza o ravnopravnosti, siječanj 2023.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, u skladu sa svojim nadležnostima i uzimajući u obzir nacionalne okolnosti te poštujući ulogu i autonomiju socijalnih partnera:

29. pojačaju napore za promicanje rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike putem institucijskih mehanizama na svim razinama, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, i to:

- a) osiguravanjem toga da se rodno osviještena politika provodi učinkovito na svim razinama uprave i u svim vladinim politikama na način na koji se u potpunosti iskorištava dostupno stručno znanje o rodnoj ravnopravnosti;
- b) nastavkom provedbe prethodnih zaključaka Vijeća o učinkovitim institucionalnim mehanizmima i uspostavom koordinacijskih mehanizama u svim ministarstvima koji pružaju dovoljno znanja i tehničkih vještina kako bi se osigurala rodno osviještena politika u svim područjima politike;
- c) osiguravanjem međuministarske koordinacije o rodno osviještenoj politici u vladinoj politici kako bi se ojačala provedba i olakšala razmjena dobre prakse i stečenih iskustava;
- d) donošenjem nacionalnih ciljeva politike, okvira politike ili strategija za rodnu ravnopravnost te akcijskih planova; i
- e) praćenjem i ocjenjivanjem učinkovitosti rodno osviještene politike kako bi se promicala rodna ravnopravnost;

30. osiguraju pravodobnu i učinkovitu provedbu mjera za poboljšanje rodne ravnopravnosti u svojim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost i u drugim EU-ovim instrumentima financiranja, te osiguraju da se rodna ravnopravnost uzima u obzir tijekom cijelog tog procesa, među ostalim upotrebom dostupnih alata kao što je rodno osjetljiva nabava;
31. promiču i razvijaju prikupljanje, analizu, objavu i upotrebu statističkih podataka razvrstanih prema spolu kao osnove za rodno osviještenu politiku u svim područjima politike, bez stvaranja prekomjernog administrativnog opterećenja, na sljedeće načine:
 - a) osiguravanjem toga da nacionalni statistički sustav i relevantna državna tijela prikupljaju, analiziraju i predstavljaju statističke podatke razvrstane prema spolu i da te podatke stave na raspolaganje javnosti;
 - b) osiguravanjem dostatnih resursa nacionalnim statističkim tijelima koja koordiniraju prikupljanje i obradu statističkih podataka kako bi na odgovarajući način odgovorila na potrebu za podacima razvrstanima prema spolu;
 - c) nalaganjem državnim tijelima da uključe statističke podatke o pojedincima ili skupinama pojedinaca koje treba razvrstati prema spolu zajedno s, prema potrebi, drugim relevantnim značajkama pri podnošenju izvješća vlasti, u svim područjima politike;
 - d) osiguravanjem pristupa metodološkoj potpori, smjernicama i osposobljavanju za državne službenike kako bi se podigla svijest o važnosti prikupljanja podataka razvrstanih prema spolu, kako bi im se omogućilo da učinkovito rade sa statističkim podacima razvrstanima prema spolu i kako bi se poboljšalo njihovo razumijevanje relevantnosti takvih statističkih podataka; i
 - e) poduzimanjem konkretnih mjera kako bi se osiguralo da se prikupljanje statističkih podataka razvrstanih prema spolu uključi i postane obvezno u privatnom sektoru;

32. osiguraju dostatna i ciljana finansijska sredstva za mjere za smanjenje rodne nejednakosti, uključujući mjere za smanjenje ekonomskih razlika i razlika u zapošljavanju, plaći, skrbi i mirovinama, te za mjere namijenjene sprečavanju i suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja, kao i za mjere u svrhu daljnog djelovanja nakon nedavnih preporuka Vijeća za potporu pristupu cjenovno pristupačnom i visokokvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i dugotrajnoj skrbi;
33. sustavno promiču uključivanje perspektive rodne ravnopravnosti u sve faze oblikovanja politika i zakonodavstva, uključujući planiranje, donošenje odluka, provedbu i evaluaciju, i nastave jačati političku predanost rodno osviještenoj politici i preuzimanje odgovornosti za tu politiku;
34. surađuju sa stručnjacima i stručnjakinjama za rodnu ravnopravnost, među ostalim putem smislenih savjetovanja s organizacijama civilnog društva i akademskom zajednicom, kako bi se osiguralo da se perspektiva rodne ravnopravnosti uključi u sve faze planiranja, provedbe i evaluacije svih glavnih inicijativa;

POZIVA EUROPSKU KOMISIJU I DRŽAVE ČLANICE DA u skladu sa svojim nadležnostima i uzimajući u obzir nacionalne okolnosti te poštujući ulogu i autonomiju socijalnih partnera:

35. provode rodno osviještenu politiku u oblikovanju svih politika, programima i proračunima
 - a) prikupljanjem, širenjem, analizom i upotrebom podataka razvrstanih prema spolu;
 - b) oblikovanjem konkretnih ciljeva politike i specifičnih ciljeva kako bi se uklonile postojeće rodne razlike;
 - c) upotrebom dostupnih alata i metodologija za jačanje rodno osviještene politike u svim postupcima donošenja odluka; i
 - d) donošenjem dokumenata o politikama sa smjernicama kako bi se osigurala sustavna dugoročna provedba rodno osviještene politike, među ostalim u proračunskom postupku u skladu s nacionalnim pravom;
36. osiguraju da se aspekti rodne ravnopravnosti u financijskim i gospodarskim reformama te reformama tržišta rada u potpunosti rješavaju u okviru europskog semestra, u skladu sa smjernicama za zapošljavanje, te da se u potpunosti iskoristi potencijal semestra za promicanje rodne ravnopravnosti u Uniji;
37. prate i ocjenjuju učinkovitost rodno osviještene politike koja je već poduzeta, među ostalim u kontekstu proračunskog postupka, na primjer naručivanjem vanjskih i neovisnih evaluacija;
38. evaluiraju i procijene distribucijski učinak politika i dodjele financijskih sredstava i drugih resursa na žene i muškarce kako bi se omogućilo poduzimanje učinkovitih ciljanih mjera u budućnosti;
39. osiguraju sustavnu izgradnju kapaciteta i upotrebu metodoloških alata te smisleno savjetovanje sa stručnjacima i stručnjakinjama za rodnu ravnopravnost te promiču međusektorsku suradnju kako bi se olakšala i poboljšala rodno osviještena politika u svim područjima politika;

POZIVA EUROPSKU KOMISIJU DA:

40. osigura sustavno uključivanje perspektive rodne ravnopravnosti u inicijative politike, kako je naglašeno u Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. 2025., te ispunи svoju obvezu stvaranja Unije ravnopravnosti;
41. promiče Unijinu zajedničku definiciju pojma „donošenje rodno osjetljivog proračuna”, koji Vijeće Europe definira kao „rodno utemeljenu procjenu proračuna uz uključivanje rodne perspektive u sve razine proračunskog postupka i restrukturiranje prihoda i rashoda radi promicanja rodne ravnopravnosti”¹⁴;
42. osigura da se pitanja rodne ravnopravnosti uključe u provedbu proračuna EU-a kako bi se uklonile trajne rodne razlike, posebice financiranjem mjera za poboljšanje rodne ravnopravnosti i ekonomskog osnaživanja žena u skladu s odgovarajućim programima potrošnje u sklopu višegodišnjeg finansijskog okvira, kao i potpunom provedbom metodologije Europske komisije za praćenje rashoda za rodnu ravnopravnost u proračunu EU-a;
43. osigura predstavljanje statističkih podataka razvrstanih prema spolu u izvješćima Komisije i dosljednu upotrebu takvih statističkih podataka u dokumentima politike, među ostalim u izradi godišnjeg zajedničkog izvješća o zapošljavanju, kako bi se otkrile i postupno uklonile preostale rodne razlike;
44. pojača napore za integraciju perspektive rodne ravnopravnosti u provedbu, praćenje i evaluaciju Mechanizma za oporavak i otpornost;

¹⁴ Vijeće Europe (2005.), Završno izvješće skupine stručnjaka o donošenju rodno osjetljivog proračuna (EG-S-GB), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Odjel za ravnopravnost, Glavna uprava za ljudska prava, Vijeće Europe, Strasbourg, str. 10. Dostupno na: [Donošenje rodno osjetljivog proračuna \(coe.int\)](http://www.coe.int)

45. osigura uključivanje perspektive rodne ravnopravnosti u izradu nacrta potencijalnih budućih paketa za odgovor na krizu i drugih inicijativa, na sljedeće načine:
- a) uključivanjem perspektive rodne ravnopravnosti u buduće zakonodavne akte koji se odnose na pakete za odgovor na krizu;
 - b) sustavnim uključivanjem perspektive rodne ravnopravnosti u okviru konteksta odgovora na krizu i upravljanja krizama;
 - c) uključivanjem relevantne analize načina provedbe rodno osviještene politike u izvješća u sredini programskog razdoblja i izvješća o preispitivanju u kontekstu odgovora na krizu; i
 - d) promicanjem dostupnih alata kojima se podupire uključivanje pitanja rodne ravnopravnosti u kontekstu odgovora na krizu na nacionalnoj razini;
46. osigura potrebne strukture i kapacitete za učinkovito usmjeravanje, koordinaciju, praćenje i procjenu rodno osviještene politike, u postupcima Komisije, među ostalim u pogledu proračuna i sredstava EU-a i odgovarajućih programa potrošnje u sklopu višegodišnjeg finansijskog okvira.
-

Referentni dokumenti

1. Međuinstitucijski dokumenti EU-a

Europski parlament, Vijeće i Komisija 17. studenoga 2017. proglašili su europski stup socijalnih prava.

https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-booklet_hr

2. Zakonodavstvo EU-a

Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mechanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75.)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

3. Vijeće

Svi usvojeni zaključci Vijeća o pregledu Pekinške platforme za djelovanje i drugi zaključci Vijeća o rodnoj ravnopravnosti i drugim relevantnim temama, osobito oni navedeni u nastavku teksta:

- Zaključci Vijeća o učinkovitosti institucionalnih mehanizama za unapređenje položaja žena i ravnopravnost spolova (17605/13)

https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lse/139978.pdf

- Zaključci Vijeća o ravnopravnosti žena i muškaraca u području donošenja odluka (14327/15)

[pdf \(europa.eu\)](#)

- Zaključci Vijeća naslovljeni „Rodno ravnopravna gospodarstva u EU-u: daljnji koraci Pregled stanja nakon 25 godina provedbe Pekinške platforme za djelovanje” (14938/19)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14938-2019-INIT/hr/pdf>
- Zaključci Vijeća naslovljeni „Borba protiv rodne razlike u plaćama: vrednovanje i raspodjela plaćenog rada i neplaćenog pružanja skrbi” (13584/20)

[pdf \(europa.eu\)](#)
- Zaključci Vijeća o socioekonomskom učinku bolesti COVID-19 na rodnu ravnopravnost (8884/21)
- Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 10/2021 naslovljenom „Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a” (12829/21)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12829-2021-INIT/hr/pdf>
- Zaključci Vijeća o rodnoj ravnopravnosti u narušenim gospodarstvima: naglasak na generaciji mladih (15133/22)

[pdf \(europa.eu\)](#)
- Odluka Vijeća (EU) 2022/2296 od 21. studenoga 2022. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica. (SL L 304, 24.11.2022., str. 67–77.)

[EUR-Lex - 32022D2296 - HR - EUR-Lex \(europa.eu\).](#)

4. Trio predsjedništava

Izjava trija predsjedništava o rodnoj ravnopravnosti koju su potpisali Francuska, Češka i Švedska (siječanj 2022.)

https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/trio-presidency-declaration-on-gender-equality-france-the-czech-republic-and-sweden-2022-2023_1.pdf

5. Europska komisija

Izvješće o ravnopravnosti između žena i muškaraca u Europskoj uniji za 2023. (SWD (2023)55final)

[Strategija za rodnu ravnopravnost \(europa.eu\)](#)

Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. 6678/20 (referentna oznaka Komisije: COM(2020) 152 final)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

[pdf \(europa.eu\)](#)

Tablica pokazatelja za oporavak i otpornost – Tematska analiza o ravnopravnosti, siječanj 2023.

Mišljenje Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti žena i muškaraca o rodno osviještenoj politici u proračunima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razni u EU-u,

https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_hr

6. Europski parlament

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o provedbi Mechanizma za oporavak i otpornost (2021/2251(INI))

7. Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE)

Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery

(Dokazi za djelovanje: rodna ravnopravnost i rodno osviještena politika tijekom oporavka od bolesti COVID-19) (9298/1/23 REV 1)

Donošenje rodno osjetljivog proračuna. Uključivanje rodne dimenzije u proračun EU-a i makroekonomski okvir politike, 2018.

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/methods-tools/gender-budgeting>)

Procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost: skup alata za rodno osviještenu politiku, 2016.

<https://eige.europa.eu/publications/gender-impact-assessment-gender-mainstreaming-toolkit>

8. Vijeće Europe

Završno izvješće skupine stručnjaka o donošenju rodno osjetljivog proračuna (EG-S-GB), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Odjel za ravnopravnost, Glavna uprava za ljudska prava, Vijeće Europe, Strasbourg, str. 10.

[Donošenje rodno osjetljivog proračuna \(coe.int\)](#)

Donošenje rodno osjetljivog proračuna – Praktična provedba – priručnik CDEG(2008)15 (2009). <https://rm.coe.int/1680599885>

Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices (Rodno osviještena politika: konceptualni okvir, metodologija i predstavljanje primjera dobre prakse), Strasbourg, 1998.

9. Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)

Pokazatelj politike rodne ravnopravnosti Odbora za razvojnu pomoć

[Pokazatelj politike rodne ravnopravnosti Odbora za razvojnu pomoć – OECD](#)

Nacrt za raspravu – Najbolja praksa OECD-a za donošenje rodno osjetljivog proračuna (2022.)

[Najbolja praksa OECD-a za donošenje rodno osjetljivog proračuna](#)

Donošenje rodno osjetljivog proračuna u zemljama OECD-a (2017.)

<https://www.oecd.org/gender/Gender-Budgeting-in-OECD-countries.pdf>

Prema rodno uključivom oporavku (2021.)

<https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/towards-gender-inclusive-recovery-ab597807/>

10. Ujedinjeni narodi

Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje (Program UN-a za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena)

<https://www.refworld.org/docid/3dde04324.html>

Konvencija UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)

[Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena \(un.org\)](#)